ДЕЭШЭНТЭҺЭН БУУРСАГТАЙ КУКУРУЗЫН БАЯН УРГАСА

АБАҺАН СУУЛГЫН СОВХОЗОЙ СУУТА КУКУРУЗАШАД Н. М. КОНДРАТЮКОВ, Д. Ж. ЖАНАЕВТА АЛДАР СОЛО!

осквагай областиин ... уховско районой ... окский" совхозой ... ннизаторнуудай ... ада харюу болгон, ... 2 оной май һарада ... гын совхозой куку... шан Николай Ми... лович Кондратюко... звено гектар бури... 6000 тэжээлэй еди... э гэхэ гү, али даал... һан бүхы газар ... эһээ 21814 центнер ... ээлэй единицын ... жээнэй ургаса аба... гэһэн уялга хараа..., республикынгаа ... ы кукурузашадые ... мурысөөндэ орохы... уряалаа һэн. Му... энэ звеногойхид ур... хуряалгаяа гол ... эб дүүргэжэ, аба... уялгаяа нэрэтэй ... этэйгөөр бэелүүл...

Н. М. Кондратюко... звено кукурузынгаа ... лгаһаа 25210 цен... тэжээлэй едини... хуряагаад байнхай. ... эжэ тэдэнэр 2000 ... һү үгэдэг 1000 ... жэл соо эдеэлүүл... эжээл бэлдэбэ. ... үн 25 мянга гаран ... тнер тэжээлэй единицэ тус совхозой суута кукурузашан Дамба Жанаевич Жанаевай звено хуряажа абахань.

Һүн эдеэтэй—эдеэшэнтэһэн буурсагтай кукурузын баян ургаса эдэ хоёр звеногой яажа туйлаһан тухайнь манай газетын мүнөөдэрэй номерой 3-дахи нюурта бэшэгдэнэ.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 218 (9972) | 1962 оной сентябриин 14, пятница | Сэн 2 мүнгэн



АЖАЛ ХЭРЭГТЭЭ КОММУНИС ЁҺООР ХАНДАЛГЫН ЖЭШЭЭ

Надежда Григорьевна Загладын «Таряашан нэрэеэ хүндэлэгты!» гэһэн статья манай ороной таряашадай, мүн ондоошье һалбаринуудта ажалладаг олон миллион хүнүүдэй сэдьхэлэй шэжэмые доһолгон, үнэн зүрхэнэй үргэн ехэ ярилдаа үүсхэбэ. Энээнһээ үндэһэлэн, «Хүдэлмэришэнэй нэрэ хүндэтэй» гэһэн Ленинградай Кировскэ заводой фрезеровщик И. Д. Леоновой бэшэг «Правдада» толилогдоо. Эдэ бэшэгүүдые уншаагүй хүн, өөрынгөө харьяата ажахы гү, али эмхи зургаанай ажал хэрэг тухайда шэнэ ёһоор шэбшэн бодожо үзөөгүй хүн, хаһ даа, хэр олдохо ааб.

Яагаад иимэ ехэ хөөрэлдөөн гэнтэ эхилшэбэ гээшэб, энээн тухай урдань хэлсэдэггүй байгаа аалди гэхэ зэргын асуудалшье гаража магад. Ажалшанай нэрэ, һэшхэл тухай асуудал социалис революцитай сүг гаралсаад, шэнэ обществын хүгжэлтэтэй хамта улам гүнзэгыгөөр табигдаһаар ерэһэн ушартай.

Социализм болон коммунизмын түлөө совет арадай шэн зоригто тэмсэл соогуур хуушан сагай харша үлэгдэлнүүд—муу ёһо гурим, хара амяа харадаг ябадал хамагдан хаягдажа, ажалша зоной сахидаг арюун һайхан ёһо заншалһаа эшэ абаһан коммунис шанар батажан мандажа байнхай.

«Болбосоролоор ехэ, сэбэр һайхан сэдьхэлтэй, бэе бэлдэр түгэс—шэнэ шанартай хүнүүдые хүмүүжүүлхэ арга боломжо коммунизмда орохо үеэр бүри ехэ болохо» гэжэ КПСС-эй Программа соо заагданхай. Энэ түүхэтэ зорилгын бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ, коммунис общество байгуулха хүсэн түгэлдэр алхамуудай хэгдэжэ байһанһаа уламжалан, совет хүнэй нэрэ хүндэ ба сэдьхэл һэшхэл тухайда хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэнөөр, шангаар табигдадаг болоһониинь элитэ.

Гансал өөрынгөө талые хараад, «Намһаа саагуур, наранһаа наагуур» гэдэг хара хубиин хараа бодолтон манайда үдэр бүри үсөөрэн барагдажа байнхай.

Эхэ оронойнгоо, арад зонойнгоо ашаг туһые хамагһаа шухалада, хамагһаа нангинда тоолодог олон миллион совет хүнүүд ажабайдалай бүхы һалбаринуудта гайхамшаг габьяа гарган, түүхэдэ үзэгдөөгүй илалтануудые туйлана. Иимэ коммунис сэдьхэлтэй баатарнууд лэ замбуулинай захагүй дайдаар дуран соогоо дүүлихэ эди шэди оложо, совет ороноо суурхуулна! Иимэ хүнүүд завод, фабрикануудай цехүүд соо, асари ехэ барилгануудай талмай дээрэ колхоз болон совхозуудай үйлэдбэри дээрэ, шэнжэлгэ хэдэг лабораторинууд дотор, ямаршье ажал гү, али алба хэхэдээ—хаа хаанагүй үнэн сэхэ ябадалай, шэн зоригой жэшээ харуулна. Оролдосото ажалаараа алдаршаһан эрдэмтэд болон хүдэлмэришэд, механизаторнууд ба малшад, барилгашад болон замайхид, багшанар ба врачнууд, мүн ондоошье мэргэжэлтэд ямар олон бэ! Советүүдэй орон үргэлжэ дээрээ суута баатарнуудай орон болохо юм гэжэ Ленин багша ехэл сэсэн мэргэнээр зааһан байдаг.

Гэхэ зуура капиталис ёһо гуримай уршагта хог үлэгдэлнүүд—хамтын ажалда ханалгагүй муугаар хандадаг, хубиингаа ажалые ниитын хэрэгһээ үлүүдэ бододог ябадал зарим хүнүүдэй зүгһөө үшөөл үзэгдэдэг байһаар. Тиимэ ушарһаа хуушанай хорото зан заншалые коммунис ёһо гуримай илан һүнөөжэ байһан сагта, Н. Г. Заглада, И. Д. Леонов гэгшэдэй статьянууд онсо шухала удха шанартай болоно. Дурсагдаһан бэшэгүүдые зүбшэн хэлсэлгын али тухай ехэ һонирхол үүсхэһэн, зоной зориг бадаруулжа, коммунис мүрысөөнэй шэнэ долги сасаруулһыень харуулхын тулада манай республика дотороо хэдэн жэшээ абажа дурдая.

— Механизатор нэрэеэ нэрлүүлжэ, мэргэн солоёо дуудуулдаг хүнүүд манда олон. Баал болгоһон таряае суглуулан сохидог комбайнер Ким Доржиев (гурбадахи отделени) жэшээтэ һайнаар, үнэн зүрхэнһөө оролдон ажаллана. Үдэрэй 12 гектар таряа суглуулан сохихын орондо 18—20 гектар сохидог байба. Мүн комбайнер Гаяс Газисов габшагайшалга гарган хүдэлжэ, үдэр бүриингөө даабари 150—200 процент дүүргэдэг байгаа,—гэжэ Үдын совхозойхид омогорхон хөөрэнэ.

Мухар-Шэбэрэй «Эрдэм» совхозой хонишон, Социалис Ажалай Герой Б. Т. Доржиева һаяхан иигэжэ бэшээ һэн:

— Надежда Григорьевна Заглада айхабтар шухала, ехэ удха шанартай асуудал табяа.

Хүн бүхэндэ һэшхэл гэжэ байдаг. Эгээл энэ һэшхэл тухай хөөрэлдөө эхилбэ. Зарим нэгэн иигэжэ һанадаг: би өөрынгөө үүргэ дүүргээб. Хожомоо яашьег, намда хамаагүй. Иигэжэ шэбшэдэг хүндэ һэшхэл байхагүй. Тиимэ хүн гансал өөрынгөө хара ами хараад, үдэр хоног үнгэргөөшэн гээшэ.

Энэ жэлдэ һая наашыншье манайда үзэгдөөгүй үндэр баян ургаса гараа. Теэд хуряалгын хүдэлмэридэ хүн бүхэмнай адли һайнаар хандана гэхын аргагүй. Тэрээнһээ боложо ургаса хуряалгамнай ехээр унжагайраа. Үнгэржэ ерэхэдээ, шанар муутайгаар хуряагдаһаншье ушар бии. Жэшээнь, 1-дэхи отделениин (эрхилэгшэнь нүхэр Антонов) 113 га горох үни баал болгогдоһон аад, олон хоногто хуряагдангүй хэбтэжэ, ехэ гээлтэ хоролтодо ороо. Энэ ушар һэшхэлгүй дээрэһээ болоо ха юм.

Коммунис һэшхэлтэй байһанаа бодото ажал дээрээ харуулая!

Оймором совхозой һаалишан, коммунис ажалай ударник С. П. Хусаева һаяхан отделениингээ партийна суглаан дээрэ иигэжэ мэдүүлбэ:

— Би хүдэлмэришэ хүм. Минии һанахада, Надежда Григорьевна ехэл зүбөөр бэшэнэ. Иигэжэ сэхээр табилга заримдаа манда дуталдахаяа һанадаг. Таарахагүй, буруу юумэнэй боложо байһые харабашье, хэрэгсээнгүй хажуугаарнь гарадаг ушар үзэгдэдэг. Олонхи һаалишадай оролдосотой габшагайгаар ажаллажа байхада, зарим нэгэн ёһын тэдысэ хүдэлжэ, нүхэдөө хойшо татадаг байна.

Нэгэ жэшээ абаад үзэе. Манай фермэдэ электрын хүсөөр үнеэ һааха аппарат тодхогдоһон аад, ходо эбдэрдэг, удаан саг соо миин байдаг. Энэнь аппарадай мууһаа бэшэ, харин тэрэниие даадаг хүнүүдэй харюусалгагүй, һэшхэлгүйгөөр хандаһанһаа болоно.

Тугалшад, адуулгашад һаалишадай тэжээл бэлэдхэхэдэнь туһалхаяа яанаб. Тиигээ һаань, одоол үнэн сэдьхэлэй оролдолго болохо һэн,—гэбэ.

Энэ асуудалые гансашье хүдөө нютагуудта бэшэ, мүн предприятинууд болон эмхи зургаануудаар зүбшэн хэлсэжэ, дааһан хэрэгтээ үнэн сэхээр, коммунис ёһоор хандадаг түрүү хүнүүдэй эрхим жэшээ, дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо, ажалдаа тунайгаар, харюусалгагүйгөөр хандадаг, һэшхэлгүй зарим нэгэниие нюур даллагүй, сэхэ шууд шүүмжэлэн, зүб замда оруулжа, коммунис шанар олгон хүмүүжүүлхэ шухала.

Энэмнай коммунизм байгуулгын хэрэгые хурдадхалсаха хубита болохонь лабтай.

САХИЛГААН ДОХЁО

...шүүрэй аймагай Хаягай кукурузашад Зэрэлгээтэ та... ...230 гектар дээрэ эмээл моритой хүнэй булагдама кукурзуулаа юм. Теэд энэ баян ургасаа саг болзор соонь ...болгон даража абаха ёһотой аад, мүнөө үедэ арай ...а хахадыень хуряагаад байна. Гэбэшье дарагдаһан си...ь хүшагдаашьегүй байһаар.

...Жановай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд дур...һан дутагдалнуудаа дары усадхахын тулада яаралтай ...э абыт!

Үдэр һүнигүй ажаллаһаар

Сүхэ мүрэнэй зүүн эрье дээрэ үндэр харшаар хүреэлэгдэһэн хэдэн томо складууд холоһоо сайбалзан харагдажа байдаг. Хэрбээ мүнөө тэндэ хүрөө һаатнай, «Орожо хайрлагты» гэжэ томо үзэгүүдээр бэшэгдэжэ, харшынь үүдэндэ үлгэгдэһэн лозунг таниие урин байха. Энэмнай Ехэ-Хүдэриин «Заготзерногой» пункт гээшэ.

Эндэхи пунктда хори гаран хүн хүдэлдэг, хүтэлбэрилэгшэнь Анатолий Федорович Карелов. Энэ багахан коллективэй ажал хүдэлмэриһөө Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой, хэдэн колхозуудай гүрэндэ таряа тушааха талаар абаһан уялгануудай амжалтатайгаар дүүргэлтэ ехэхэн дулдыдаха юм.

Пунктын конторын нэгэ таһагта ороходомнай, тэндэхи хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан социалис уялганууд һайханаар гоёогдоод, ханадань үлгөөтэй байба. Энэ жэл совхоз, колхозуудһаа 458800 пүүд эрооһо таряа, тэрэ тоодо 500 тонно үрэһэнэй сортовой таряа тушаажа абаха, 3700 тонно хатааха гэжэ тэдэнэй социалис уялганууд соо бэшээтэй. Таряа тушаалгын үедэ нэгэшье машина пункт дээрэ удаан барихагүй, таряа хатаадаг бүхы агрегат, бэшэшье механизмуудаа һайнаар хүдэлгэхэ гэжэ уялганууд соонь хэлэгдэнэ.

Абаһан энэ харюусалгатай уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө энэ коллектив шармайн эролдожо байнад. Үглөөнэй табан саг багаар манай пунктда хүрэжэ ерэхэдэ, хэдэн олон автомашинануудай, агрегадуудай шууяан хүүеэн тэндэхи газар дорьбоожо байба. Хэдышье олон машинын байгаа һаа, манай һуужа ерэһэн автомашина хэдыхэн минутын туршада асарһан таряагаа тушаагаад, һөөргөө бусахаар бэлэн болоод байгаа бэлэй.

Үглөөнэй 6 сагай һүүлээр таряатай машинануудай ерэхын заа үсөөрхэдэ, тэндэ ажаллажа байһан ахалагша лаборант нүхэр Смышляеваһаа:

— Ажал хүдэлмэритнай хэр зэргээр ябажа байнаб,—гэжэ асуухадамнай...

— Һүүлшын хэдэн үдэрэй туршада таряатай машинанууд үдэр һүнигүй таһалгарягүй ерэдэг болоод байна. Сүүдхэдэ 300—400 тонно эрооһо таряа тушаажа абанабди. Нэгэшье машина эндээ һаатуулангүй ябуулхын тула оролдонобди,—гэжэ хөөрэбэ.

Нээрээшье манай хаража байхада пунктын хүдэлмэрилэгшэдһөө боложо нэгэшье машина удаарнагүй. Тэндэхи лаборантад нүхэд Смышляева, Карелова, хүдэлмэришэд Фалилеев, Щербаков болон бусад үдэр һүнигүй, эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлжэ, совхоз, колхозуудай гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэхэ хэрэгтэ ехэхэн туһа хүргэжэ байна.

Ц. Субанов,
манай тусхай корр.

Жолоошын. үүсхэл

...һо тарянай ургасые ...үйгөөр, богони болзор... ...ража, гүрэндэ таряа ...аха түсэбые түргэн ...хэ хэрэгтэ хубитаяа ...ын тула Зэдын айма... «Октябрьский» совхозой ...шон Сергей Федорович ... һайшаалтай үүсхэл ...

... нүхэр совхозойнгоо ...үүдһээ һү зөөдэг ...ы» түхэлэй автомаши... гол ажалайнгаа ха... һамбаашалан, үглөө... һүниндөө таряа зөөл... ...э шиидэһэн байгаа. ... Федорович аймагайн... ...ы эмхи зургаан болон ...ашинуудай, колхоз, совхозуудай жолоошодто нээмэл бэшэгээр хандаа юм. Тиигээд нүхэр Гаськов иигэжэ мэдүүлээ.

—Би гол ажалайнгаа хажуугаар үдэр бүри 2 эрьесэ хэжэ, 5 тонно таряа бэлэдхэлэй пунктда абаашахаб. Һара соо бүхыдөө 150 тонно таряа зөөхэб,—гээ.

Мүнөө тэрэ хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, үдэр бүри 4 эрьесэ хээд, сүүдхэдээ 10 тонно таряа бэлэдхэлэй пунктда абаашана. Сергей Федорович үсөөхэн хоног соо 40 гаран тонно таряа зөөгөөд байна.

Тэрэшэлэн нүхэр Гаськовой жэшээгээр хүдэлжэ, һайн амжалта туйлаһан бусадшье жолоошод олон. Жэшээлхэдэ, аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлжэ байһан эд хэрэглэгшэдэй конторын жолоошод М. Казанцев, А. Шарин, Г. Гончаров, Н. Бутаков, И. Москвитин гэгшэд илангаяа шалгарна. «Мир» колхозой жолоошод Б. Дашижапов, Ч. Банзаракцаев, Ч. Мухолзоев үдэртөө силосэй ногоон набша зөөгөөд, һүниндөө автомашинаараа таряа бэлэдхэлэй пунктда абаашана.

Эдэ жолоошодой үнэн зүрхэнһөө оролдожо, һайн һайхан үүсхэл гаргаад, эдэбхитэйгээр хүдэлэн, бүри ехэ амжалта туйлахань лабтай.

М. Самбуева.

СААДА ЗАХАНЬ—СЕНТЯБРИИН 20

Сэлэнгын „Улаан Оронго" колхозһоо

...й үдэрнүүдтэ наратай ...байжа, хуряалга ни...агшатай ябаба. Хай... хара—үргэн нэлэнхы ... дээрэ трактор, маши... хүнхинөөн үдэр һү... ...соностон дуулдажа, ... халуун тэмсэл түлэг ...

...жэлдэ эронгоорхин ...гарта орооһото урга...һан юм. Тэрэнэйнь ...ад һүүлэй мэдээгээр ...ад, хуряагдажа байн... ...

...лгын ёһоор гүрэндөө ...нтнер эрхим шанартай ...таряа тушааха байһан ...нээ 3000 центнертэ ... байнабди. Ургаса ...йн. Гектарай дунда ... 12—14 центнер хүрэ...на... Эршэ зоригоо ...нгадхан ажаллажа, ...ин 18—20 болотор ... сүм тоосохоор шиидэнхэйбди,—гэжэ колхозой агроном Дондок Будаев уулзахын ушарта хөөрөө һэн.

Нээрээшье үргэн Оронгын таряалан дээрэ талын корабль—хүсэтэ комбайнууд бүшэмэг үндэрөөр ургаһан шэниисын дундуур хаба соогоо умбан тамаржа, ойрын үдэрнүүдтэ «эрьедээ» дүтэлхөөр эрмэлзэнэ. Үниинэй комбайнернуудай дундаһаа Даба Цыреторов, Дамба-Дугар Анжуев гэгшэд жэшээтэ ажалаараа онсо шалгарна. Эдэнэр «С-6» комбайнаар халаан соогоо 10 га хадахын орондо, тэрэнээ 15—16 гектарта хүргэнэ. Бүхыдөө хадалга, хуряалгын шанар һайн.

Түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд хуряалга дээрэ таһалгарягүй хүдэлжэ байһан Улаан-Үдын советско-партийна һургуулиин һурагшадай (бригадирнь нүхэр П. Я. Зайков) бүтээсэ ехэтэ ажалые тэмдэглэнгүй үнгэрэлтэй бэшэ. Тэдэнэр «Темижбекский» совхозойхидой түрүү дүй дүршэлые халан абаха, үргэнөөр хэрэглэхын зорилгоор комбайнуудые бүлэг бүлэгөөрнь хүдэлгэжэ, һайн үрэ туйлана.

...Поли дээрэһээ үдэр һүнигүй «урдажа» байһан шаргал арюухан шэниисые эрхим жолоошэд—И. Я. Собенников, И. П. Бадмаев болон бусад таряаланһаа тоог дээрэ, тэндэһээ Улаан-Үдын элеватор тээшээ зөөжэл үрдинэ.

— Эдэ үдэрнүүдтэ хүсэд амарагданашьегүй. Бидэ жолоошод булта шахуу үдэртөө полиһоо таряа зөөгөөд, һүниндөө 2-3 дахин город—элеватор абаашанабди. Саг зуура халта һажан сасуу, аян замаа саашань хороохо, түргэдхэхэ ушартай бологдоно... Шамдахаһаа ондоо арга байхагүй. Гэхэһээ байтагай, эдэ үдэрнүүдтэ түрүүшын хюруугай унажа эхилэн сасуу, сэл хүхэхэн кукурузашье «зангаа хубилжа» болохо ха юм,—гээд Оронгын жолоошод үгэеэ нэгэдэһэн юумэндэл, булта омог дорюунаар мэдүүлнэд.

Эдэнэй иигэжэ хэлсэхэшье зүб. Ушар юуб гэхэдэ, булта эбтэй эетэйгээр, хам оролсожо ажаллаһан дээрэһээ колхозынь бүхыдөө кукурузаяа сүм хуряажа дүүргээ. Гансал баян хэшэгтэ таряа талхаяа заахашье гээлтэ хоролтогүйгөөр, хараалһан болзортоо хуряажа абаха гээшэ оронгынхидэй дайшалхы зорилго болонхой.

Томодхогдоһон гурбан бригада cooһoo мүнөөдөө хэнииинь эрхимлэжэ ябаа юм ааб гээд һонирхоходо, гурбадахи бригада бултанһаа урид—сентябриин 15 болотор таряа тушаалгаяа сүм дүүргэхээр шиидээд, хаба шадалаараа оролдоно. 1000 гаран гектарта халюуран долгилһон шэниисэ тарянииинь барагсаан хуряагданхай.

Булатанһаа бүтээсэ ехэтэ ажалаараа шалгарагшад — үниинэй суута комбайнернууд Евстафий Мокров, Терентий Мокров гэгшэд хүсэд амарха, унтаха нойргүй гэхээр, үглөөнэй 4 саг болотор ажаллан, халаан соогоо 20—25 гектар хүрэтэр хаданад. Энэл бригадын лафетнэ жаткын машинист Георгий Собенников даабаряа мүн лэ 25—30 гектарта хүргэнэ.

Иигэжэ Оронгын таряашад хэлэһэн үгэдөө хүрэхын түлөө «унаһан малгайгаа абаха забдагүй», шударгы шангаар тэмсэнэд. Эдэнэй илалта—ойртоо!

Ч-Ц. Санжиев,
манай тусхай корр.

Агууехэ Октябриин 45 жэлэй ойе угтуулан

АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАН УДАРНИК



Рычагаа аалиханаар дарахатайнь зэргэ экскаваторай ехэ шанага газар удхажа, хажуутээшэнь гарган адхана. Удхаса бүхэндөө урагшаа дабшаһан экскаваторай хоёр хажуугаар эльһэтэй шорой обойжо, нилээд гүнзэгы канава зурыһаар гээгдэнэ.

Үшөө нэгэ хэды сагай үнгэрөөд байхада энэ канава соогуур уһа дамжуулха түмэр хоолой табигдаха.

Экскаватор машинын жолоошоноор хүдэлмэрилдэг Петр Романович Абрамов «Бурстрой» трестын эрхим механизаторнуудай нэгэн юм. Нүхэр Абрамовые өөрынгөө ажал хэрэгые һайн мэдэхэ, хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэдэг хүн гэжэ барилгашадай дунда хэлсэгдэдэгынь дэмы бэшэ юм.

Үнэхөөрөө Петр Романовичын даажа абаһан экскаватор эбдэрээд гү, али үшөө ондоо ямар нэгэ шалтагаанаар хүдэлэнгүй байхань үзэгдэдэггүй. Машинадань техническэ харууһанай һайнаар хэгдэдэг, шадажа жолоододог дээрэһээнь ходо бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана. Механизатор Петр Абрамов үдэр соо 140 кубометр газар малтаха нормоёо 180—200 кубометр хүрэтэр дүүргэнэ.

Улаан-Үдэ городоймнай ажалшадые, мүн промышленна предприятинуудые уһаар хангаха энэ түхеэрэлгын барилга үргэнөөр эрхилэгдэнэ. «Бурстрой» трестын механизациин участогай экскаваторай жолоошон Петр Иванович һүүлэй үедэ үдэр бүриингөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Зураг дээрэ: П. И. Абрамов ажалдаа.

А. Шулунов.

США-гай хархис этэгээдүүдэй ябуулдаг эзэрхэ түримхэй политикые совет хүнүүд буруушаана

Кубын түлөөлэгшэд мэдүүлнэ: БИДЭНЭР ИЛАХАБДИ!

РИГА, сентябриин 12. (ТАСС). Кубын морягуудай, докернуудай профсоюзай делегаци Ригэһээ Одессэ мүнөөдэр мордобо. Энэ профсоюзай генеральна секретарь Андрес Фернандес Солер гэгшэ делегацие толгойлно. Советскэ Союзай далайн, гэл мүрэнэй флодой хүдэлмэришэдэй профсоюзай уряалаар баатар Кубын арадай түлөөлэгшэд СССР-тэ айлшалжа байна.

Революционно Кубада эсэргүү харата муухай аашануудые СССР-гай гаргажа байһаниинь ТАСС-ай мэдүүлгэ соо эрид шангаар буруушаагдаа һэн. Кубын түлөөлэгшэд ТАСС-ай энэ мэдүүлгые айхабтар талархалтайгаар угтаба.

— Куба гансаардахагүй. Агуухэ совет арадтай хамта тэмсэхэдээ бидэнэр илагдашагүйбди. Манай вождь, герой Фидель Кастро толгойлогшотой Кубын бүхы ажалшадай ТАСС-ай мэдүүлгые халуунаар һайшааха байһандань этигэнэб,—гээд Андрес Фернандес Солер мэдүүлбэ.

Түрүү дүй дүршэлэй Байшан

КПСС-эй XXII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха ехэ бэлэдхэлэй бүхы орон дотор боложо байха үеэр Түнхэнэй «Сибиряк» колхозой гэшүүд түрүү дүй дүршэлэй байшан нээһэн юм. Урдань РТС-эй клуб байһан байшан соо энэ кабинет нээгдээ. Эндэнь 4 мянган том номтой библиотекэ, шухала мебель, стенднүүдболон бусад хэрэгсэл бии.

Түрүү дүй дүршэл, хүдөө ажахын эрдэмэй туйлалтануудые дэлгэрүүлэн нэбтэрүүлхэ талаар энэ байшан колхозой правлениин, партийна организациин найдамтай туһалагшань болонхой. Жэлэй турша сээ байшангай дэргэдэ малшад, таряан ажалай хүдэлмэрилэгшэд, механизаторнуудта зорюулагдажа, 100 гаран лекци хөөрэлдөөн үнгэргэгдөө.

Түнхэнэй соёлой байшангай уран зурааша Л. Егоровагай туһаламжаар түрүү дүй дүршэлэй байшангые даагша К. М. Шелехов һонин стенд бэлдээ. Тус байшангай зал соо мал, таряан ажалаар, овощ ургуулгаар олон стенд табигданнхай. Партиин ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулһан стенднь илангаяа һонирхолтой. Ахалигай отделенидэхи һү һаалиин фермэдэ үнеэ һаадаг «ёлочка» түхэлэй түхеэрэлгэ тодхоһон тухай эндэ үргэнөөр харуулагдана. Мүн колхозой олон малай бэлшэжэ ябаһаниинь харуулагдана.

Ажалай алдар солын самбар экспонадуудай дунда гол һуури эзэлнэ. Эндэ түрүүшүүлэй портредууд, хүндэлэлэй грамотанууд, дипломууд үлгөөтэй. 1962 оной ургасаһаа экспонадууд нэмэжэ табигдаа. Кукурузын, шэниисын, бобын, горохой болон бусад ургамалнуудай боолтонуудые эндэ харанабди. Хартаабха, саахарай свёкло болон бусад овощой экспонадууд һаяар табигдаха.

Түрүү дүй дүршэлэй байшангай экспонадууд миин табяатай байдаггүй, харин тэдэнние хэшээл үнгэргэхэдөө, лекци уншахадаа хэрэглэдэг юм. Зоотехник Г. А. Сороковиков, агроном А. Н. Стрелков дүй дүршэлэй хэшээл үнгэргэлсэдэг, энэ байшангайнгаа хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байна. Үнгэрэгшэ үбэлдөө эдэнэр таряан ажалай хүдэлмэрилэгшэдтэй, малшадтай, механизаторнуудтай недели бүхэндэ ходо хэшээл үнгэргэдэг байгаа. Байшангай библиотекэдэ хүдөө ажахын асуудалаар олон ном бии, мүн тусхай журнал, газетэнүүд ерэжэ байдаг. Лекци уншахадаа кино харуулалсадаг юм. Түрүү дүй дүршэлэй байшан өөрын кинобудкатай, эрдэм наукада зорюулагдаһан кино, журналнуудые ходо харуулжа байдаг болонхой. Эндэхи колхознигууд түрүүшын үдэрһөө энэ байшандаа дураланхай. Үдэшэ бүри хүн зон олон байдаг.

Түнхэнэй аймагай совхоз, колхозуудай түлөөлэгшэд эндэ ерэжэ харадаг. Энэ байшангайхид айлшадтаа шэнэ, түрүү дүршэл тухай хөөрэжэ үгэдэг юм.

Ингэжэ «Сибиряк» колхоз ехэ һайн, туһатай юумэ үүсхээ. Эдэнэй жэшээгээр бусад колхозуудшье түрүү дүй дүршэлэй байшантай болоо һаань, һайн бэлэй.

А. Яковлев.

ГАЛААР НААДАХАЯА БОЛИХО ХЭРЭГТЭЙ!

КИЕВ, сентябриин 12. (ТАСС). Украинын ниислэлэй ажалшад ТАСС-ай мэдүүлгэтэй ехэ анхаралтайгаар танилсаба.

— Дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын, бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряахын түлөө Советскэ правительство сэхэ шууд тэмсэдэг,—гэжэ «Транссигнал» заводой хүдэлмэрилэгшэ **Н. Щечкин** хэлэбэ. Мүнөө үедэ шэнэ дайн байлдаанда империалистнууд бэлдэжэ, Советскэ Союзые, бүхы социалис гүрэнүүдые тойруулаад империалистнууд сэрэгэй баазануудые түхеэрнэ. Эдэ бүгэдые хараада абажа, совет арад дайсадта харюу үгэхөөр бэлэн байха ёһотой. Тиимэһээ эзэрхэг түримхэйшүүлдэ Советскэ правительствын хэһэн шанга уридшалан һануулгые хүсэдөөр дэмжэнэбди гэжэ Н. Щечкин үргэлжэлүүлбэ.

«Большевик» заводой диспетчер **Г. Корецкий** иигэжэ мэдүүлбэ:

— Манай Эхэ орон, бүхы социалис можын гүрэнүүд эб найрамдал хамгаалхын түлөө сухаришагүйгөөр тэмсэдэг. Тиимэһээ Советскэ Союз, бусад социалис оронууд дай жүрөөдэгшэдэй харата муухай аашануудые болюулхын түлөө зохихо хэмжээ абаха.

***

США-гай правительствын бэелүүлдэг харата муухай политикые бүхы совет хүнүүд сэхэ шууд буруушаана. Тиигэжэ эзэрхэг түримхэйшүүлдэ ТАСС-ай хэһэн шанга уридшалан һануулгые бүхы совет хүнүүд дэмжэнэ.

«Туркменбурнефтиин» мастер **Социалис Ажалай Герой Сатлык Удаев** мэдүүлнэ:

— Эб найрамдалда дуратай Кубын арадта эсэргүү хорото аашануудые США-гай хүтэлбэрилхы бүлэглэлнүүд хойно хойноһоонь бэелүүлжэ байна.

Тэдэ хархис этэгээд... бын революциин туйла... жалтануудые усадхан ... жа, хуушанайнь засаг... һэргээхэ хүсэлтэй. Зү... волюционно Кубын үн... хэрэгые дэлхэйн бүхы ... халуунаар дэмжэнэ. ... дэлхэйн арад зон Ам... сэрэгэйхидэй дай эхи... һэн зорилгые буру... шадаха. Энэ талаар ... правительствын гарга... га уридшалан һануул... зүб гэжэ тоолонобди.

— Эхэ оронойнгоо ... даанхай байдалые хам... шэнэ, жаргалтай һайх... дал байгуулха Кубын ... зорилгые совет хүн бү... зүрхэнһөө дэмжэн һа... США-гай гадаадын по... залан ябуулдаг хүнүү... га уридшалан һану... гүй һаа, туйлай ехэ ... той ядерна дайн эх... болохо байна,—гэжэ ... вэй оёдолой нэгэдэхи... кын механик **В. Сан...** дүүлбэ.

БССР-эй Наукану... демиин академик, ... гүрэнэй шангуудай ... **М. Мацепуро** мэдүүл...

— США-гай эзэрхэ... хэй этэгээдүүд олон жэ... шада уласхоорондын ... шахардуу шанга болго... на. Тэдэнэр Советскэ ... тойруулан сэрэгэй ба... дые түхеэрнэ. Социа... жын оронуудта занал... Тэдэнэй самолёдууд ... мнай дабажа гарана... эб найрамдалда дура... бын арадта Америкы... риалистнууд доболон... бэлэдхэл хэжэ байна... нэй шахардуу үедэ ма... вительствын абаһан ... нүүд зүб гэжэ Совет... зай арадууд тооло... бэрхэшээлтэй, шахар... га үедэ һэргылэмжэт... хэрэгтэй бшуу.

ВФДМ талархалаа мэдүүлнэ

БУДАПЕШТ, сентябриин 12. (ТАСС). Нэгэтэ бэшэ гаргагдажа байһан хорото аашанууд Америкын империалистнуудай эзэрхэг түримхэй түсэбүүдтэй байһые гэршэлжэ үгэнэ. Иимэ оршон байдалай тохёолдоод байхада, Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн Федераци хадаа Кубын баатарлиг арадта болон залуушуулда ехээр талархажа байһанаа өөрынгөө 101 миллион гэшүүдэй зүгһөө найдуулна гээд Фидель ... нэрэ дээрэ ВФДМ-эй ... һэн телеграмма соо ... Энэ телеграммыень ... жэ агентство дамжу...

ВФДМ болон дэлхэ... демократическа за... хадаа Кубын ре... ехээр дэмжэнэ. Амер... периализмын эзэрхэ... хэй аашануудта эсэ... байһан Кубын арады... хын тулада бүхы х... лаа элсүүлхээр бэлэн...

Улаан тугаа алданагүй

Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэл—1962 ондо Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой хүдэлмэришэд социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Үнгэрһэн найма һарын түсэбһөө гадуур 9945 тонно цемент, 928 мянган условно плиткэ шифер үйлэдбэрилэгдэжэ, ороноймнай арадай ажахын шэнэ барилгануудта эльгээгдэбэ.

Иимэ амжалта туйлаһанайнгаа ашаар тус заводой коллектив барилгын материалнуудые үйлэдбэрилдэг промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барижа ябана. Мүнөө, жэлэй хоёрдохи хахадта заводой хүдэлмэришэд туйлаһан амжалтаараа улам урмашан, үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые һайнаар хэрэглэхые оролдоно.

Цементнэ промышленностиин ажал эгээл хүндэ хүшэр байхаһаа гадна, тооһо ехэтэй үйлэдбэри болоно. Тиимэһээ энэ заводой партийна, профсоюзна организацинууд предприятиингаа цех бүхэндэ ариг сэбэрые нариинаар сахихын түлөө шанга тэмсэл ябуулжа эхилэнхэй. Тэрэнэйнь ашаар хүдэлмэришэн бүхэн өөрынгөө ажалладаг газарта заахашье тооһо шорой байлгахагүйн түлөө ехээр оролдоно.

Үйлэдбэри дээрээ техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ заводой хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тиимэһээ эндэ шэнэ техникэ, түрүү технологи амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ. Энэ тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябалсадаг машинистнууд Радионов, Чирков, мастер Бичиханов, халаанай начальник Синявский болон бусад алдар солотой уралан парижуулагшад болонхой. Тэдэнэрэй оруулһан олон дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ ехээр нүлөөлөө.

Жэлэй дүүрэтэр богонихон саг үлэбэ. Заводой бүхы цехүүдэй хүдэлмэришэд Агуухэ Октябриин 45-дахи ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна.

В. Попов.

Шэнэ амжалтын түлөө

Республикымнай модо бэлэдхэлэй промышленностиин түрүү механизаторнуудай суглаан һаяхан боложо, байгша оной үнгэрһэн 8 һарын хүдэлмэриин дүн гаргаһан ба техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха талаар хэмжээ ябуулганүүдые хараалба.

Үнгэрһэн үе соо леспромхозуудай түрүү механизаторнуудай туйлаһан амжалта тухай элидхэл соо дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэһэн байна. Шулуутайн леспромхозой автомашинын жолоошон Алексей Тютрин үнгэрһэн жэлдэ аяар 24 мянга шахуу кубометр модо шэрэжэ, даалгабаряа 2500 кубометрээр үлүүлһэн байна.

Зүблөөн дээрэ өөрынгөө ажал хэрэг тухай хэлэхэдээ Алексей Тютрин даалгабариһаа гадуур 3 мянган кубометр модо шэрэжэ, Агуухэ Октябриин 45-дахи ойн һайндэрые угтаха зорилготой байһанаа мэдүүлээ.

Итанцын леспромхозой тракторист Николай Хоржеев Буряадай совнархозой модо бэлэдхэлэй промышленностиин түрүү хүнүүдэй нэгэн болоһоор үнниэй. Мүнөө коммунис ажалай энэ ударник наймаан һарынгаа даалгабариһаа гадуур мянга шахуу кубометр модо таллууланхай.

Баргажанай леспромхозой модошод жэлэй эхинһээ хойшо социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсажа, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Эндэхи механизаторнууд даажа байһан техникэдээ эзэн ёһоор хандажа, модо бэлэдхэлгэ болон шэрэлгэ дээрэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Квартал бүхэндэ Баргажанай леспромхозойхидой түсэбһөө гадуур бэлэдхэһэн оло мянган кубометр модон оронойнай шэнэ барилгануудта эльгээгдэнэ.

Механизаторнуудай зүблөөн ойртожо байһан Октябриин һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэһэн шиидхэбэри баталан абаа.

Н. Тюрнев.

Графигаа уридлаһаар үнинэй

Агуухэ Октябриин 45-дахи ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Клюевскэ модоной заводой хүдэлмэришэд 1962 оной хоёрдохи хахадта абаһан социалис уялгануудаа амжалтатай һайнаар дүүргэжэ байна. Тэдэнэр модо хюрөөдэхэ найма һарынгаа түсэбые болзорһоонь хэло урид дүүргээд, мүнөө сентябрь һарын даалгабарие баһал болзорһоонь урид дүүргэхэнь. Үнгэрһэн 8 һарын даалгабариһаа гадуур тус заводойхид 5 мянган кубометр хюрөөдэмэл модо гаргаа.

Урадхуулагдажа ерэһэн модые уһанһаа гаргаха түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Үдэртөө 1000 кубометр модо уһанһаа гаргаха даалгабари 1200 кубометр хүрэтэр дүүргэгдэнэ.

Н. Платонов.

Дүршэлтэй бэрхэ механизаторнууд

Эгээ мүнөө республикын түрүүшүүл таряа хадалга, хуряалгаяа дүүргэжэ байна.

Кабанскын аймаг тээшэ ошоходо харгын хоёр талаар хабтагай ехэ таряалан дээрэ эндэ тэндэ «СК-3», «С-6» комбайнууд һубарилдан шуумайлдана. Эдэмнай оронойнгоо түрүүшүүлэй —«Темижбекский» совхозойхидэй жэшээгээр ажалладаг Байгалай совхозой механизаторнууд хүдэлмэрөө мүн лэ һаадгүйгөөр ябуулжа, таряа хуряалгаяа дүүргэхээ шармайн оролдоно.

Нэгэ хэды ябаад, Нюки гэжэ нютаг хүрэжэ ерэхэдэмнай гурбан «СК-3» комбайн таряа суглуулан сохижо ябаба. Агрегадуудай үшөө нэгэ хэды тойроод, загоонгоо дууһажа тогтохолоорнь хажуудань ошобобди. Дүшөөд наһа шахажа ябаһан, хүрин хара шарайтай хүн комбайнһаа һүрэжэ буугаад, тэрэнэйнгээ урдань ошожо, юуньеб хэнэ, заһана. Тээ саанахана комбайн дээрэ һууһан залуу хүбүүн уданшьегүй наһатайшаг хүнэйгээ хажууда гүйжэ ерэнэ.

— Андрей Ефимович, юун болооб? Али үдын хоолдо орохомнай гү,—гэжэ нүхэрһөө асууба.

— Үгы. Эртэ. Энэ платформын шүдэнүүдые мэнэ сэбэрлээд, шэнэ газарта орожо, нэгэ хэды тойроод лэ үдын хоолдо орохобди. Ямар зохид сэлмэг үдэр болоно гээшэб. Иимэ үдэрнүүдтэ минуташье үнэтэй ха юм,—гэжэ наһатайшаг хүниинь залуу нүхэртөө хандажа хэлэнэ.

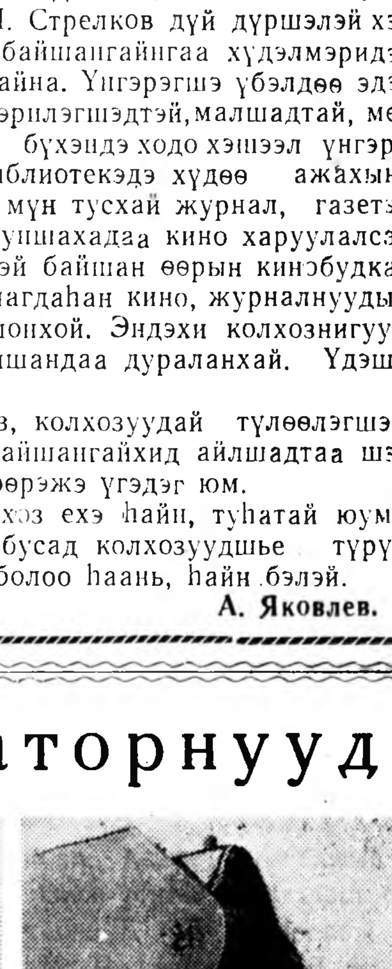
Эдэмнай Байгалай совхозой 2-дохи отделениин механизаторнууд Андрей Истомин, Павел Кашурин (туһалагшань) гээшэ.



Шэнэ газарта ороходонь халюун шаргал шэниисын ургаса һайн байжа, комбайнай ябаһан газарһаа 5—6 минута болоод лэ дүүрэн ашаатай машинанууд ороoһоной тоог тээшэ табилуулхань харагдана. Улаан-Үдэһээ туһалхаяа ерэһэн 2-дохи АТК-гай жолоошон Петр Ягодин таряа зөөлгэ дээрэ үдэр бүри 15—20 эрьесэ хэжэ, жэшээ харуулан ажаллана.

— Байгша ондо таряанай ургаса газар газарта бараг гараа гэжэ дуулагшабди. Теэд республикамнай гүрэндөө 7,5 миллион пүүд орooһо худалдаха, тушааха гэһэн уялга абанхай. Энээнние хараадаа абажа, таряагаа саг болзор соонь, һайн шанартайгаар хуряажа дүүргэхые оролдонобди,—гэжэ механизаторнууд Александр Песовский, Михаил Емельянов гэгшэд мэдүүлбэ. Тэрэ хоёр августын 27-до 200 гектар таряа сабшажа дууһаад, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлжэ, мүнөө 400-гаад гектар газарта шэниисэ суглуулан сохижо байна.

Манай 2-дохи бригадада табан «СК-3», нэгэ «С-6» комбайн бии. Тэрэмнай бараг ябажа байна. Мүнөө сентябриин 10-най байдалаар бригадамнай 450 центнер орooһо, 310 центнер горох Сэлэнгын станциин элеваторта тушаагаа. Тиигээд 380 центнер горохой үрэһэ хаагаабди,—гэжэ бригадир Сергей Акимович Бурлаков манда хөөрэбэ.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбайнер Андрей Истомин (зүүн гарһаа), туһалагша Павел Кашурин.

С. Балдуевай фото, текст.

Темижбекскиинхидэй жэшээгээр

ХЯАГТА. Оронойнгоо түрүүшүүл — «Темижбекский» совхозойхидой үүсхэлые дэмжэһэн Хяагтын совхозой механизаторнууд таряагаа хадажа дүүргэхэ дүтэлөө. Эндэ олон механизаторнууд техникэ зэмсэгүүдээ бүтээсэтэйгээр ашаглана.

Жэшээлхэдэ, эндэхи гурбадахи отделениин таряан ажалай бригадын түрүү механизатор Владимир Немчинов таряа хадажа эхилһэнһээ хойшо лафетнэ жаткаар 315 гектар хадаа. Тэрэшэлэн хоёрдохи отделениин механизатор Георгий Шульгин 319 га хадаба.

А. Сурмач.

Һүнэй түлөө хэн харюусаха...

Прибайкалиин аймагай „Прибайкалец" ко... үнеэн бүриһөө үдэрэй 4-5 литр һүн һаа...

Дурсагдаһан энэ колхоздо үдэр бүри булаг мэтэ бурьялан байһан. һүн далай хайшаа урдана гээшэб? Яахадаа, ямар шалтагаанһаа эндэ үнеэн бүриин оройдоол 4-5 литр һүн һаагдаха болоо юм?

Үнэн байдалыень элирүүлэн гэхэдэ, эндэхи хүтэлбэрилэгшэд мал тушаа анхаралаа һуладуулһан байна, тиихэһээ байтагай илангаяа һүүлэй үедэ үбһэ тэжээл багаар, мууса бэлэдхэгдэнэ.

Эгээл энээнһээ уламжаһан, һү һаалгань горьтойхоноор хороһон, урдынхиһаа һураггүй ехээр доошолһон байна бшуу. Теэд иимэ һанаа зоборитой ушар колхозой правлениин, партийна организациин анхарал огто татанагүй гээ һаа, балай ехэ эндүүрэл болохогүй.

Мүн энээндэ сэхэ харюусалгатай зооветмэргэжэлтэдэй һанаа амар, эбсэшоод һуудагынь гайхалтай. Түс фермэнь колхозой түб тосхонһоо һарбайгаад хүрэхын хирэндэ — арайхан зуугаад метр газарта байдаг. Эндэнь хамтадаа 11 һаалишад хүдэлдэг юм. Тэдэнэр һү һаахын хажуугаар арга шадал соогоо тэжээл бэлэдхэлсэдэг.

Тиин гэһээ эндэхи мэргэжэлтэд юугээ хэжэ, хайран сагаа барадаг гээшэб? Колхозой главна зоотехник И. З. Горбов бүхэли жэлэй туршада оройдоо 2 часай хирэндэ энээгүүр эрьелдээд ошоһон байха юм. Тэрэ юу бүтээгээб? Тэдэнэй гээ дэлһээ гараха хэрэгтэнь ямар туһаламжа үзүүлээб? Энээндэ сэхэ, тодо харюу үгэхэнь тон бэрхэтэй. Тэрэнэй туһалагша зоотехник Зоя Карпова үдэш... ниинь һү һаали дээ... харагдаад, баһал ү... шодог юм.

Гэхэтэй хамта һа... дунда хүмүүжүүлгын ... хүдэлмэри ябуула... Һү һаали дээшэлүүл... хэншье бодомжолноо...

Ямар шалтагаанһ... ерэхэ тудам һү һаал... хорожол байһаниие... аргагүй. Иимэ бай... шье сэдьхэл зобоон... нииньшье «намһаа... гэхысэ ябагшал даа...

Ингэжэ малшада... хоньшье зүйтэй, зүб... һээ гадна, зарим ... мүнөө хүрэтэр бууса... газаршьегүй байпаар... дүүргэһэн һаалишад... то нэмэлтэ түлөөһ... мүнөө хүрэтэр үгтө...

— Үдэр ерэхэ ту... ран һүн улам хожор... Иимэ дутагдалые х... тор тэсэхэ зонбибди... үнеэдтэ шэмэтэ тэ... жэ үгэхэ тушаа ... правлени, зооветмэ... тэ ялала хэлэгдээ. ... билалта байхагүй,—... рүү һаалишад П. А... нова, К. Е. Васильев... но.

Дурсагдаһан кол... нэй ехээр хороһо... юугээршье тайлбари... гагүй. Правлениин ... нүхэр Шатов, парти... низациин секретарь ... сильев гэгшэд энд... һэнһээ зүб тобшо... һү һаалияа эрид д... хэмжээ ойрын саг... зэ.

Н. Х...

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур

1962 оной сентябриин 14.

Гектарай 158 центнер буурсаг

БУУРСАГТАЙ КУКУРУЗЫН БАЯН УРГАСА ТУЙЛАҺАН СУУЛГЫН СОВХОЗОЙ СОЛОТО КУКУРУЗАШАД Н. М. КОНДРАТЮКОВ, Д. Ж. ЖАНАЕВ ГЭГШЭДЭЙ ДҮЙ ДҮРШЭЛЬӨӨ

ЭДЭНЭР МҮРЫСӨӨ ҮҮСХЭЭ

...ргэшэ намар Новосибирск хотодо болоһон хү...ахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ үгэ ...зураа, КПСС-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, ...эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хрущев Сибириин кукурузашадта иимэ зүб...төө һэн: **«Эрхэ бэшэ хуурай ороонотой кукуру...улхамнай гэһэн зорилго урдаа бү табигты гэ...шадта дурадхаха хүсэлтэйб. Юуб гэхэдэ, та...ээ байдалда иимэ зорилго шиидхэхэнь тон ...гээшэ. Тиин таанар иимэ кукурузые бутаруул...лхан болгохо бэшэ ха юмта. Тэрэтнай малда ...ын лэ тулада хэрэгтэй бшуу. Тиимэһээ һүн ..., эдеэшэнтэһэн буурсаг абтаал һаа, энэтнай ...һайн гээшэ».**

...зүблөөнэй һүүлээр Сибириин кукурузашад, тэ...о манай республикын, Шэтын областиин тү..., һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай ...за ургуулхын түлөө мүрысэжэ эхилһэн байгаа. ...оной май һарын эхеэр Москвагай областиин ...овско районой «Заокский» совхозой механиза...И. Жирнов, И. Терехов, М. Степанов, В. Илю...гшэд гарай хүсэ хэрэглэнгүй буурсагтай куку...малай тэжээлдэ хэрэглэхэ саахарай свёкло, ...тэжээлэй бобы һайнаар ургуулжа, гектарай ...тэжээлэй единицэ хуряажа абахаар шиидээ ...эдэнэй үүсхэл хаа хаанагүй дэмжэгдэжэ эхи...хэдэнь КПСС-эй ЦК-гай РСФСР-тэхи бюро, ... Федерациин Министрнүүдэй Совет серпухо...ой эдэбхи үүсхэлые дэмжэжэ, гектарай 5500—...тэжээлэй единицэ хуряажа абаха мүрысөө үүс...гэлһан юм. Мүрысөөндэ түрүүлһэн колхо... бригада, совхозуудай отделени, кукурузаша...ньһожоруулагдаһан звенонуудые урмашуулха ...тоогдоһон, мүрысөөнэй гурим тодорхойлогдо...байгаа.

...шьегүй эдэнэй үүсхэлые манай республикын ...ы совхозой кукурузашан Николай Кондратю...ан абажа, гектар бүриһөө 6000 тэжээлэй еди...хуряажа абаха гэжэ шиидээд, республикын бү...курузашадта тусхай бэшэгээр хандаа һэн. Мүн ...ойхидой үүсхэлые тус совхозой кукуруза...амба Жанаевай звеногойхид дэмжээ.

...жэ эдэ хоёр механизаторнууд буурсагтай ку..., саахарай свёкло, бобы гэхэ мэтэ тэжээлэй ...ургамалнуудые тарижа, баян ургаса абаха гэ...дээ һэн. Эдэнэй жэшээгээр республикымнай ...кукурузашадай звенонууд дээшэлүүлэгдэһэн ...с уялгануудые абажа, үсэд шангаар ажал...рбо бэлэй.

...ЛАЙ КОНДРАТЮКОВОЙ ЗВЕНОДО

...тэмэ үндэр, харанхы үдхэн кукурузын шугын ...зуугаад метр ябаадхихадамнай Хёлгын эрье...гдаһан вагончигой дэргэдэ хэдэн хүнүүд ха.... Эдэмнай Николай Кондратюковой звеногой...өөнэйнгөө хоол бараад, хуряалгадаа гара...айһан байба.

...лай Михайловичтай хоёр жэл соо хүдэлжэ ... трактористнууд: Анатолий Иванович Бухоль...лексей Николаевич Денисов гэгшэдтэй танил.... Энэ жэл түрүүшынхеэ звенодо хүдэлжэ ... трактористнууд Василий Леонидович Дени...итр Михайлович Кондратюков хоёрой аша ...баһал бии.

...эдэ 5 механизаторнууд алиниинь алишье гэл...булта ажалша бэрхэ, һалгай баруугүй зон. ...рист, комбайнер, машинистшье болоод яба...гэжэ совхозой главна агроном Иван Василь... Перевалов тэдэниие магтана.

...иимэ баян ургаса ямар аргаар туйлагдаба гээ...гэжэ Николай Михайловичһаа асуухада, тэрэ ...ргэ бодолгото болоод, хармаанһаан бишыхан ... гаргажа, звеногой хэһэн хүдэлмэриие тоб...р хөөрэжэ үгэбэ.

...манай звено 300 гектарта кукуруза, 33 га го...та саахарай свёкло, 8 га тэжээлэй бобы та...,—гэээд, Николай Михайлович хөөрөөгөө ... — Кукурузамнай яһала һайнаар ургаа, таа...анат. Горох гектарай дунда зэргээр 8 цент...агдаа. **Саахарай свёкло,** тэжээлэй бобы ... үертэ абтажа, биратай ургаса үгэхэеэ бо...айна.

... даагшатай хөөрэлдөөд байхада, тэдэнэр ...ын баян ургаса абахын хойноһоо яһала орол...айна. 70 гектар дээрэ 1800 тонно наг шэбхэ ... тараагдаа. Тарилгын бүхы поли дээрэ ха...алхынгаа урда гектар бүридэ 1,5 центнер ...на үтэгжүүлгэ (сульфат аммони) оруулһан ...м. Нёдондо намар хахалагдаһан 50 гектар ...йр дахин хахалангүй таряа.

...марай паар дээрэ кукуруза тарихада һайн ...нь энэ жэлдэ ойлгожо абаабди. Тиимэһээ ...ондо ургаса хуряалгын эхилһэнһээ хойшо 170 ...намарай паар хахалаад байнабди,— гэжэ Кондратюков мэдүүлбэ.

... звеногой гэшүүд энэ хабартаа газар хахал...а тээ 80 га поли насосоор уһалһан байха юм. ... 18—20 сантиметр гүнзэгыгөөр майн 18-һаа ха...ахлаа. Тиигээд майн 22-һоо июниин 8 хүрэ...урузаяа бүхыдэнь квадратно-гнездовой ар...аа. «Воронежская-76» сортын үрэһые пара...хушажа, бүри апрелиин 27—28-да 2 гектар...ан байна. Мүнөө тэндэһээнь үрэһэ абтахаар ...гараад байнхай. Үшөө 2 гектар «Чишенская» ...кукуруза тариһаниинь, хушан шара эдеэтэй .... Бэшэниинь «Буковинская-3», «Стерлинг» ...үрэһэн таригдаа. Тэндэһээнь мүн лэ һүн эдеэ...шэнтэһэн буурсаг хуряагдана. Илангаяа «Бу...-3» сортын кукуруза буурсаг олонтой бай...

...ын урда тээ, һүүлээрнь газараа хүндэ като...таруулаа. Тиигээд хүнгэн борнойгоор хоёр



Зураг дээрэ: (Баруун гарһаа) Дамба Жанаевич Жанаев, совхозой главна агроном Иван Васильевич Перевалов.

дахин борнойлһон байна. Тэрэнь ехэл туһа хүргөө. Зарим газартань гурбадахяа борнойлоо.

Кукурузын 5—6 набшаһатай боложо эхилхэлээр, июниин арбаадаар зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ эхилээ. Бүхы тарилгаяа гурбан культиватораар хоёр тээшэнь элдүүрилжэ дүүргээд, хоёрдохи элдүүрилгэеэ 80 гектарта хэһэн байха юм. Хура бороон ехээр орожо, саашань зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэхэдэ һаад ушаруулаа бшуу. 52 гектар кукурузань үертэ абтаа.

Ургасаяа августын 12-һоо хуряажа ороһон байна. Мүнөө эндэ табяад гектар кукуруза ургажа байһаар. Хуряагдаһан кукурузаһаань 8260 тонно ногоон тэжээл абтаад байнхай. Эртэ хуряагдаһан 97 га кукурузаһаань гектарай 90 центнер набша намаа абтабал, һаяхан хадагдаһан 70 га дээрэһээ гектарай 610 центнер ногоон хуряагдаа, тэрэ тоодо гектар бүриһөө 158 центнер һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсаг абтаа гэжэ совхозой директорэй захиралтаар бүридхэһэн комисси тодорхойлоо. Буурсагууд эшэтэеэ суг силостэ дарагдана.

Гектар бүриһөө хэдэн шэнээн буурсаг абтанаб гэжэ тодорхойлходоо, хадагдажа байһан полиин нэгэ углууһаа һөөлжүүлэн, нүгөөдэ углуу хүрэтэрнь табан газарһаа 20—20 эшэнүүдые комбайнай хадажа байһанай зэргэ үндэрөөр отолжо абаад, тэрэнээ бүхыдэнь шэгнэжэ үзэнэ. Удаань буурсагуудыень хухалжа абаад, оройлто гэрһээнь һалгаажа, сэбэрээр шэгнэнэ. Тиихэдэнь сэбэр буурсагууд ногоон тэжээлэйнгээ 27 процентнь болоо. Гектар бүриһөө 610 центнер ургаса абтахада, тэрэнэй 158 центнерынь буурсаг эдеэн болоно бшуу.

Тиигэжэ Николай Кондратюковой звено 151 гектар дээрэһээ 610 центнер һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай кукуруза ургуулаа гэжэ тусхай комисси тодорхойлоо. Ногоон тэжээлынь автомашина, тракторай тэргээр шэгнэгдэжэ тоологдоно. Абтаһан буурсагайнь 75 процент һүн эдеэтэй-эдеэшэнтэһэн, 25 процентнь эдеэшэнтэһэн гэжэ сэгнэгдээ. Бүхыдөө нүхэр Кондратюковой звеногой ургуулһан кукурузаһаа 10 мянга гаран тонно ногоон тэжээл силостэ дарагдахаар.

Суулгын суута кукурузашанай туйлаһан амжалта Россин Федераци дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэ эзэлхээр байна.

ДАМБА ЖАНАЕВАЙ ЗВЕНОДО

Кукурузын баян ургаса абажа, Буряад орон доторoo суурхаһан тус совхозой звеное даагша, республикын Министрнүүдэй Соведэй ниитын инспектор Дамба Жанаевич Жанаев энэ жэлдэ мүн лэ урдань үзэгдөөгүй үндэр ургаса туйлаба. 2,5—3 метр үндэртэй, һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай кукурузын эшэнүүд шугы бургааһан мэтэ һэбшээ жабарта шууян түглынэ.

Мүнөө эндэ силосэй 5 комбайн, хэдэн олон автомашина сугларанхай, баян ургасаяа хүлдөөнгүй абахын тула унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллана. Сэл хүхэ ногоо тээһэн автомашинанууд хойно хойноһоо һубарилдан, полиин захада дарагдажа байһан силосэй обоохой тээшэ һүндэлэнэ. Мухар-Шэбэрэй 2-дохи АТК-гай шофер В. М. Андрейкин «ЗИЛ-355» автомашинаар үдэртэ 24 дахин эрьесэ хэнэ. 1268-дахи автоколонныН шофер Г. И. Троеглазов, Александр Калашников гэгшэд мүн лэ магтаалтайгаар ажаллана.

Звеногой гэшүүд булта комбайн, трактор дээрэ хүдэлнэ. Василий Степанович Кузьмин комбайн дээрэ хүдэлхэдөө үдэрэйнгөө даабари хододоо дүүргэнэ. Үдхэнөөр, үндэрөөр ургаһан кукурузые дүүрэн хедерээр сабшахын аргагүй.

Хуряагдаад байһан ургасыень автомашина болон тракторай тэргэнүүдээр хэмжэжэ, мүн хуряагдаагүй байһан кукурузые урид гараһанайнь зэргээр тоолжо үзэхэдэ, нүхэр Жанаевай звеногой 162 гектарай га бүриһөө 591 центнер ногоон тэжээл, тэрэ тоодо 99,6 центнер һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай кукуруза хуряагдана. Тарилгынь 36 гектар үертэ абтажа хосорһон байха юм. Кукурузын буурсагай хэмжээн нүхэр Кондратюковэйхидал адляар тодорхойлогдоһон байна.

Үдэшэлэн Дамба Жанаевичтай яаралгүй һуужа, дүй дүршэл тухайнь, ямар аргаар баян ургаса абаһан тушаа хөөрэлдөөбди. Тэрээн тухай эндэ тобшохоноор бэшэгдэнэ.

Кукурузашанаар 6 жэлэй туршада хүдэлжэ байхадаа яһала мэргэжэл шадабаритай болоһон байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ «ВИР-42», «Буковинская-3» сортын кукуруза тарижа, гектар бүриһөө 310 центнер силос даража абаа. Байгша ондо «Стерлинг», «Буковинская-3» сортын үрэһэн 300 гектарта таригдажа, алинь алишье гэлтэгүй һайн ургаса үгөө. «Буковинская-3» сортын кукурузаһаа буурсаг нилээд ехэ абтана.

Звено газараа наг шэбхээр, минеральна үтэгжүүлгээр һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал табина. Тэдэнэр үнгэрэгшэ үбэлдөө, хабартаа поли дээрээ 3 мянга гаран тонно шэбхэ гаргаа. Шэбхээ хабар саһанай хайлахалаар лэ борнойлдог заншалтай. Шэбхэгүй газартаа суперфосфат, аммиачна селитр хоёрые холёод, тарилга хэжэ байха үедөө тараан байха юм.

Дамба Жанаевич газарай хүрьһэндэ шииг нойто бариха, газараа уһалха гэжэ саг үргэлжэ оролдодог.

—Кукуруза гээшэмнай шииг нойтондо угаа дуратай ургамал гээшэ. Тиимэһээ бидэнэр али бүхы арга хэрэглэжэ, газараа шииг абхуулхыел оролдодогбди, —гэжэ звеное даагша сэхэ хэлэнэ.

Урда жэлнүүдтэ полиёо насосоор уһалха зорилгоор тэндээ худаг гараараа малтаһан, Хёлго дээрэ хаалта хээдшье туршаһан байна.

Үнгэрэгшэ үбэл Хёлгоһоо, бишыхан нуурһаа, худагһаа уһа абажа байгаад, насосоор 70 га уһалжа шадаа. Хабартаа хура бороотой байбашье һаань, добо газарыень уһалаа.

Газараа уһалхынгаа хажуугаар хүрьһэнэй шииг алдахагүй гэжэ хүсэдэг. Хабартаа газараа хахалхынгаа урда шииг нойтыень бариха зорилгоор бүхыдэнь 2—3 дахин борнойлоо. Газарай хүрьһэнэй гантахаяа һанаал һаа, борнойлдог гуримтай.

— Кукурузын баян ургаса абахын тула намарай паар хахалха гээшэ тон шухала. Нёдондо намар совхозой дирекциин гэмээр манай звено намарай паар хахалангүй һалаа һэн,— гэжэ нүхэр Жанаев ехэл гомдолтойгоор мэдүүлбэ.

Юуб гэхэдэ, үнгэрһэн намар газараа хахалха гэжэ байтарни зелёнко сабшаха захиралта үгөөд, совхозой хүтэлбэрилэгшэд звеное даагшые аяар 40 километрэй газарта — Царам ябуулжархиһан байгаа. Тиихэдээ звеногой газар хахалуулхабди гээд, ябаха үедэнь 2 трактор табяад байһан гэхэ. Теэд тэндэ саһа оротор хүдэлөөд, тэндэхи 300 гектар зелёнко хуряагаад ерэхэдэнь, газар орой хахалагдаагүй байшоо.

— Яахадаа газарнай хахалагдаагүйб,—гээд звеногойхидой эрилтэ табихада, бригадир нүхэр Субанов хашалгүй иигэжэ харюусаа:

— Таряан саһан доро орохоёо һанаад, газар хахалжа байһан тракторнуудые бултыень абаха баатай болообди.

Тиигэжэ тус звено нёдондо намарай паар хахалаагүй байшоо.

Энэ уршагһаа хабартаа газараа саг соонь хахалха гэжэ ехээр тугшарһан байха юм. Тэрэ сааНаа Хёлго мүрэн халижа, тракторнууд шабардахаяа һанаһан байгаа.

Тарилгаяа тэдэнэр майн 12-һоо эхилээд, июниин 5-да дүүргээ. Үрэһээ тарихынгаа урда тээ гексахлоран хороор хордодог юм. Ургасаяа бүхыдэнь квадратно-гнездовой аргаар хээ. Тарилгаяа дүүргээгүй байгаад, түрүүн таригдаһанаа борнойлжо ороо. Ургасын гараагүй, гаража байха үедэнь 2—3 дахин хүнгэн борнойгоор бүхыдэнь борнойлһон байна. Үрэһээ тарихынгаа урда тээ, тариһан хойноо газарай хүрьһые уһа хээд ябуулдаг хүндэ катогоор нягтаруулдаг дүршэлтэй.

Ургасынгаа 4—5 набшаһатай болоходо зурууд хоорондохи газарыень элдүүрилжэ эхилнэ. Бүхы 300 гектар тарилгаяа нэгэ удаа хоёр тээшэнь элдүүрилжэ дүүргээд 150 гектарай ургасые хоёрдохёо элдүүрилжэ үрдиһэн байна. Тиигэжэ кукурузынгаа 80 сантиметр үндэр болотор зурууд хоорондын элдүүрилгэ хээ.

— Зурууд хоорондын элдүүрилгэ бүри ехэшье хэхэ байгаад, хоёр тракторымнай трактористтайнь зелёнко тарихыень ябуулжархёо һэн. Теэд тэрэ зелёнкоһоонь биратай ургаса гараагүй,—гэжэ Дамба Жанаевич мүн лэ гомдолоо мэдүүлнэ.

Үнэхөөр кукуруза ургуулха тусхай звено эмхидхэһэн аад, тэрэнэй хүдэлмэридэ һаад ушаруулха гээшэ тон буруу гээшэ.

— Кукурузамнай Алташа тосхон шадар юм. Тиимэһээ совхозой, хүдэлмэришэдэй малнууд халтад гэбэл тэндэ орохоёо һанадаг. Саг үргэлжэ хаража, хинажа байха ушар гарадаг,—гэжэ звеное даагша хөөрэнэ.

Хэдэн олон бэрхэшээлнүүдые дабажа, эрэлхэг зоригтоигоор, үнэн сэдьхэлһээ ажаллажа, звеногой гэшүүд энэ жэлдэ баян ургаса абажа шадаа.

— Һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай кукуруза Сибирьтэ ургуулха гэһэн Никита Сергеевич Хрущевой даабари дүүргэбэ гээшэбди,—гэжэ Дамба Жанаевич хүхинэ.

Мүнөө энэ звеногой тариһан 140 гектарай ургаса хуряагдаа. Гурбан газар уужам талмай дээрэ силосэй томо добонууд холоһоо шарлажа харагдана. Һүүлэй мэдээгээр 7 мянгаад тонно силос дарагдаад байнхай. Теэд мүнөө үедэ буурсаглаһан эгээн лэ һайн ургасань хуряагдажа байнхай.

Ургасаяа саг соонь хуряажа, РСФСР-эй кукурузашадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэнэр илажа гарахын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ байна.

БАГША ШАБИ ХОЁР ИЛАБА

Урзанда Москвагай областиин Серпуховско районой түрүүшүүлэй жэшээгээр орон дотороо гээгдэгшэдтэ туһалха, бүгэдөөрөө амжалта туйлаха гэһэн хүдэлөөн эхилээ һэн. Тэрэ үедэ баян дүй дүршэлтэй кукурузашан, звеное даагша Дамба Жанаевич хүршэ ажалладаг Николай Кондратюковой звенодо туһалха гэжэ шиидэһэн юм.

—1961 оной хабар, кукуруза тариха саг ойртоод байгаа. Энэ үедэ хүршэнэртөө ошоһэмни, тэдэнэр поли дээрээ харагдаагүй. Совхозой парткомой секретарьтай хамта тэдэниие гэрһээнь суглуулжа асарһамнай, «трактораа носоохо бензин үгыбди» гэһэн шалтагаан баряа. Тракторнуудынь шалгаад үзэһэмни, бензинтэй байшоо. Аргагүй баригдахадаа, «мангарлаабди» гэжэ сэхыень хэлэхэ баатай болоо һэн,—гэжэ Дамба Жанаевич энеэбхилэн хөөрэнэ.

— Тиигээд тэдэнэртэеэ үгээ ойлголсоод,— гээд саашань үргэлжэлүүлбэ,—бага зэргэ тарилгыень хэлсээд, зүб квадрат гаргажа байһыень шалгаад, иигэжэ хэлээ һэм: «Таанар тарилгаяа бү хожомдуулагты. Намда дурам бии. Тэрээгээрээ үдэр бүри ажаллажа байһыетнай харахаб».

Тэрэ хабар шефтээ абаһан звенодоо али бүхы туһаламжа хүргөө. Газараа уһалхынь тула нэгэ насосоо үгөө. Трактор, машинануудта элдэб частьнуудай дутахада бии байһыень үгэдэг байба. Хэмжүүрэй проволоко хэрэгтэй болоходонь туһалаа.

Тарилгаяа хэжэ дүүргээд, тэдэнь борнойлхо дурагүй байшоо. «Борнойлходомнай ургаса гэмтэжэ болохо» гэжэ айдаг байгаа бшуу.

— Борнойлхоһоо бү айгты. Борнойгоо гүйбуулангүй, сэхэ ябуулагты. Муу ургамалнуудынь хосороошье һаа, хоролто болохогүй. Эндээ үшөө борнойлогты, тэндэтнай хүрөө гэжэ байжа заадаг һэм. Һайн ургаса абаха гээ һаа, гэр тээшээ гүйжэ байһанай хэрэггүй гэжэ хэлэдэг һэм,—гэнэ.

Ургасын хойноһоо харууһалхадань саг үргэлжэ хинан шалгажа байгаа.

Эсэсэй эсэстэ тэдэнэрэй хамтын тэмсэл аша үрэ ехэ асараа. Шабинарынь багшынхиһаа дутуугүй, бүри үлүү һайн ургаса абаа.

— Энээгээрээ урмашаһан кукурузашад энэ жэлдэ бүри оролдосотойгоор ажаллажа, мүн лэ буурсагтай кукурузын баян ургаса абажа шадаа. Мүнөө өөһэдөө дүршэлтэй болоод, манай хиналтаһаа гараа,—гээд Д. Ж. Жанаев урматайгаар хэлэбэ.

Багша шаби хоёрой ажалай дүн илалтаар дүүрэжэ байна. Мүнөө хоюулыень багша гэжэ нэрлэхэдэ зохихо.

Николай Михайлович Кондратюковой 151 гектарһаа хуряаһан ургасыень тоолоожо үзэхэдэ, гектар бүриһөө 14640 тэжээлэй единицын хэмжээнэй ургаса абтаһан болоно. Бүхыдөө дарагдаһан 10504 тонно силосые тэжээлэй единицэдэ тоолобол, дүн хамта 25210 центнер тэжээлэй единицэ болоно гэхэ гү, али бүхыдөө 21814 центнер тэжээлэй единицэ абаха гэһэн социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргээ. Тиигэжэ тэдэнэр абаһан тэжээлээрээ адагынь 2000 литр һү үгэдэг мянгаад үнеэ жэл соо эдеэлүүлжэ гараха байна бшуу.

Мүн иимэл үрэ дүн нүхэр Жанаевай звеногойхид туйлаба. Тэдэнэй ургуулһан кукурузаар адагынь 10500 тонно силос дарагдахаар хараалагдана. Энэнь баһал 25 мянга гаран центнер тэжээлэй единицэ болоно ха юм.

Тиимэһээ энэ хоёр түрүү звеногой ургуулһан кукурузаар 2000 үнеэ жэл соо тэжээхэ арга олгогдобо. Энэл ёһотой ажалай баатаршалга, ажалай толотомо амжалта!

Кукурузын баян ургаса ургуулһан Суулгын эрхим кукурузашад ажахын тоосоогоор хараалагдаһан олзо доход совхоздоо бүри үлүүгээр оруулжа, материальна талаар яһала урмашуулагдаха байна.

— Кукурузашаднай мүнөө ажахын тоосоогоор хараалагдаһан түлбэриин 80 процентые абажа байгаа, —гээд совхозой директор Л. Ц. Цыренов намдууханаар хөөрэнэ.—Тиихэдээ звеное даагша һара бүри 110 түхэриг, звеногой гэшүүд 100 түхэриг абажа байгаа. Мүнөө тэдэнэр үлэһэн 20 процент түлөөһэеэ абаад, үшөө түсэбөө дүүргэһэнэй түлөө 50 процент түлөөһэ шан болгон нэмэжэ абаха. Түсэбһөө гадуур абаһан ургасынгаа түлөө 1,5 дахин ехэ түлөөһэндэ хүртэхэ. Юрэдөөл баян ургаса абаһан хүбүүднай совхоздоошье, өөһэдтөөшье ехэ олзо асараа гээшэ.

Николай Кондратюковой, Дамба Жанаевай звеногой механизаторнууд гараар ажал хэнгүй, трактор, машинын хүсөөр үнэ сэн багатай, буурсагтай кукуруза Буряад орондо ургуулжа болохо гэжэ үшөө дахин гэршэлнэ.

Эдэнэрэй звено бүхэндэ 5—5 хүн хүдэлдэг, булта механизаторнууд. Хоёр звено 600 гектар кукуруза ургуулба. Наг шэбхээ бульдозероор намартаа суглуулаад, оньһон аргаар тэрээнээ буулгана. Звеногой бусад хүдэлмэри мүн оньһожоруулагдаа. Эдэ бүгэдын ашаар эдэнэй ургуулһан кукурузын центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэн угаа хямда болоно.

Һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай кукурузын баян ургаса туйлаһан Суулгын эрхим кукурузашадта алдар соло!

Б. ГЫЛЫКОВ,
манай тусхай корр.

...АКАТ
...АКАТ № 14

100 НАҺАТЫН ҺАЙНДЭР

Кабанскын дунда һургуулиин тоггоһоор 100 жэл гүйсэбэ



Кабанск тосхоной дунда һургуули. Сентябриин нарата сэлмэг үглөөгүүр ялалзама сагаахан фартугуудые үмдэһэн, ягаа улаахан галстугуудые зүүһэн баяртай омог басагад, хүбүүд духовой оркестрэй аялга доро баярай жагсаалда сугларжа, айһабтар эбтэй эетэйгээр жэрылдэн зогсобод. Мүн багшанаршье ехэ хүхюунүүд. Энэ хадаа дурсагдаһан һургуулиин тогтоһоор 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололой жагсаал бшуу. Тэндэ хэдэн зуун үхибүүдһээ гадна, түрэлхид, ниитын эмхи зургаануудай, предприятинуудай түлөөлэгшэд ёлоороо хабаадалсаба, 100 наһа гүйсэһэн һургуулине нэрьемэ альга ташалган доро халуунаар амаршалбад.

Баярай жагсаалай боложо дүүрэмсээр хүн зон стадион ошожо, наада найр, урилдаа һорёо хараба.

Мүнөө жэлдэ толлогдоһон һургуулиин шэнэ гэрэй актова таһалга соо үдэшэндөө баяр ёһололой суглаан эхилжэ, тэрэниие үнинэй багша Валентина Антоновна Белевич нээбэ.

— Түрэл һургуулиингаа тогтоһоор 100 жэлэй ойн һайндэрые коммунизм байгуулжа байгаа гайхамшагта үе сагта тэмдэглэжэ байһандаа хизааргүй баяртайбди. Мүн энэ үдэр һургуулимнай шэнэ гэр—ёһотойл ордонгые бэлэг болгон абаба,—гээд сэдьхэлээ хүдэлгэн нүхэр Белевич тэмдэглээ.

Тэрэнэй һүүлээр Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, анхан энэ һургуули дүүргэһэн нүхэр А. У. Хахалов 100 жэлэй ойгоор дашарамдуулан, бүхы багшанарые халуунаар амаршалжа, ажал хүдэлмэридэнь амжалта хүсэн юрөөбэ. Удаань Кабанскын һургуулиин бүлэг хүдэлмэрилэгшэдтэ Буряадай АССР-эй габьяата багшын нэрэ зэргэ олгохо, Хүндэлэлэй грамота барюулха тухай Указууд тунхаглагдана.

— Бидэнэр коммунизм байгуулжа байһан үе сагта ажаһуудаа ехээр омогорхонобди,—гэжэ Кабанскын аймОНО-гой инспектор нүхэр А. С. Федоров хэлэбэ. —Арадай гэгээрэлые саашаданъ хүгжөөхэ хэрэгтэ парти, правительствамнай үдэрһөө үдэртэ улам ехэ анхарал хандуулжа байна.

Кабанскын дунда һургуулиин тогтоһоор 100 жэлэй ойн һайндэр һүни орой болотор үргэлжэлөө.

А. Серебряков.





ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Кабанскын һургуулиие 1905 ондо дүүргэһэн А. С. Астраханцев эдиршүүл Вера Устюжина, Надя Дедюгина (нэгэдэхи классай һурагшад) гэгшэдые һайндэрөөр амаршалжа байна.

2. Һургуулнингаа сценэ дээрэ үхибүүд опероһоо хэһэг харуулна. 3. Тогтоһоорнь 100 жэл үнгэрһэнтэй дашарамдуулан һургуулиданъ барюулагдаһан Хүндэлэлэй грамота һурагшад һонирхон хаража байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

НИИТЫН ГУРИМ САХИГШАД

Гартаа улаан бүд зүүһэн залуу хүбүүд, басагадые Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай соёлой газарнуудаар үдэшэ бүри хаража болохо юм.

Ажалайнгаа һүүлээр һайн дураараа ниитын гурим сахигшад эндэ улам олошоржо байна. Энэ һайшаалтай хэрэгтэ комбинадай 500 гаран комсомолшууд болон залуушуул хабаадалсана. Дружинын штабые хүтэлбэрилдэг комсомолой комитедэй секретарь нүхэр Кихней, комбинадай кадрнуудай таһагые даагша нүхэр Астахов гэгшэд дружинынхидай хүдэлмэрине шадамараар хүтэлнэ.

Дружинын гэшүүдэй саг үргэлжэ эдэбхитэйгээр алба хэдэг болоһоной ашаар тосхондо, мүн клубтань эмхи гурим тогтоогдоо. Сүлөөтэй сагаа клубта культурнаар үнгэргэгшэдэй дунда һогтуу хүнүүд харагдахаяа болёо. Ниитын гурим эбдээгүй аад, юрэ һогтуу ябаһан хүнүүдые дружинынхид гэртэнь бусаадаг, ехэ зэмэтэй хүнүүд сатирын буланда гаргагдадаг. Хулиган ааша гаргаһан хүнүүдые хуулиин харюусалгада хабаадуулна. Нэгэтэ үдэшэлэн мяха-консервын комбинадай клуб соо танцын боложо байхада, Владимир Гусев һогтуугаар орожо ерээд, шууяа татаһан байгаа. Тэрэ хүн дружинын штабта абаашагдаһанайнгаа һүүлээр дружинник нүхэр Вилисовые сохёод, Октябрьска районой милициин таһагай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Мунинние сохихые һэдээ.

Хулиган ааша гаргаһан Владимир Гусев СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1962 оной февралиин 15-най Указаар хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаа.

Мяха-консервын комбинадай дружиннигууд ниитын гурим һайн дураараа сахиха хэрэгтэ иигэжэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсана.

Ф. Можаров,
Октябрьска районой прокурор.

ҮШӨӨ ТАБАН УУЛЗАЛГА ҮЛӨӨ

Сибирь болон Алас Дурна зүгэй зонодо наададаг «Б» классай футболистнууд бэе бэедээ айлшалалсажа, ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргэжэ байна. Владивосток городой «Луч» командынхид Благовещенск айлшалжа, «Амур» бүлгэмэйхидтэй наадахадаа, тэдэнээ 2:1 тоотойгоор шүүгээ. Манай хүршэнэр—Шэтын «Забайкалец» команда Комсомольск-на-Амуре городой футболистнуудтай наадаа. Эдэнэрэй уулзалга 2:2 тоотойгоор дүүрэжэ, нэгэ нэгэ очко өөһэдтөө бэшүүлээ. Кемеровэй «Химик» бүлгэмэй команда эрхүүгэйхидые 2:0 тоотойгоор шүүжэрхёо. Прокопьевскын «Шахтёрнуудта» айлшалһан Красноярскын футболистнууд талмайн эзэдтэ 0:2 тоотойгоор шүүгдээ. Мүн Новокузнецкын «Металлург», Томскын «Томич» команданууд баһал тэнсээ. Барнаулай футболистнууд Омскын мастернуудта 0:1 тоотойгоор шүүгдэһэн байна.

Хорин табадахи уулзалгын удаа 34 очкотой болоһон Новосибирскын команда эрхимлэжэ ябана. Хоёрдохи һуурие 32 очкотой Хабаровскын футболистнууд эзэлээ. Эдэнэр үшөө нэгэ уулзалгаяа наадаагүй ябана.

Манай республикын «Байкал» команда 11-дэхи һуурида гаранхай.

И. Поликарпов.

ҮНГЭРҺЭН АРБААД ХОНОГТО

Сентябрь—намарай түрүүшын һара. Энэ һарын түрүүшын арбаад хоногто республика доторнай дунда зэргээр 10—14 градус дулаан байба. Зарим үдэрнүүдтэ бүришье дулаан байжа, республикымнай ажахынуудай таряа хуряалгаяа эрхилхэдэнь туһа дүхэм боложо үгөө бшуу. Мүн энэ үе соо Захаамин, Цакир, Хамнигадай, Онохой, Элхи, Хори, Михайловка, Гүүндэ нютагуудта хүйтэнэй амисхал орожо, хюруу унаа.

Арбаад хоногой туршада хаа хаанагүй хура бороо ороһон. Жэшээнь, Горячинск, Кабанск, Нестерово (Прибайкалиин аймаг), Захаамин, Хүрбэдэ 6-һаа 11 миллиметр хүрэтэр бороо ороо. Мүн Хориин Үдэ тосхондо—20, Тэлэмбэдэ 30 миллиметр хүрэтэр бороо ороһон байха юм. Үнгэрһэн арбан хоногой һүүлшын үдэрнүүдтэ республикымнай ажахынууд хартаабхаяа малтажа эхилээ.

Сентябриин хоёрдохи арбан хоногто республика дотор үүлэтэйшэг байха, тиимэшье ехээр хура бороо орохогүй гэжэ багсаагдана.

Ин. Котов.

ШАТАР УШАКОВ ТҮРҮҮТЭЙ ЯБАНА

Гурбадахи уулзалга. Энэнь түрүүшын хоёр тулалдаанда орходоо һонирхолтойгоор үнгэрөө. Һайн наадажа ябаһан Ушаков Межовтой тулалдаа. Хэдэн часай туршада наадаһан эдэ хоёрой Ушаковынь бүлюу байдалтай боложо, нүхэрөө шүүһэн байна. Удаадахи хюлгэ дээрэ наадаһан Власов Брыскин хоёрой уулзалга сугларагшадай һаналые татаа. Бэрхэ шатаршадаймнай нэгэн—Власов наадаяа муугаар эхилжэ, нүхэртөө шүүгдэшоо. Шатаршан Хабухаев мастерай кандидат Сампиловтай удаан тулалдаа. Тиигэбэшье залуу шатаршан алдуу гаргажа, тэнсэхэ партидаа шүүгдэһэниинь халагламаар. Казьмин Самаринтай яһала һайн наадажа байһан аад, нэгэ хүбүүгээ алдажа, муу байдалтай болоһон дээрэһээ «шүүгдээб» гэжэ мэдэрээ. Салтанов Марактаевта шүүгдэһэн байна.

Шатаршад Сумкин—Вощенко, Бурлаков—Мельников, Мункоев—Черноскутов, Бурлов—Назимов, Захаров—Яблошевский гэгшэдэй партинууд хойшолуулагданхай.

Гурбан уулзалгын удаа Ушаков гурбан очкотой түрүүлжэ ябана. Тиихэдэ Бурлаков, Сампилов тус тустаа 2—2 очкотой, нэжээд наадагдаагүй партитай.

А. Малиев.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэйшэг байха, урда аймагуудта бага зэргэ хура бороо орохо. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Улаан-Үдэ городто үглөөгүүр 3—5, үдэртөө 16-18 градус дулаан болохоор багсаагдана.

Сентябриин 15—16-най үдэрнүүдтэ республика дотор бага зэргэ үүлэтэй байха, зарим нютагуудта хура бороо орохо. Зүг бүхэнһөө һулаханаар һалхилха. Һуниндөө хойто аймагуудта нэгэ градус дулаанһаа 4 градус хүрэтэр хүйтэрхэ, бусад аймагуудта һуниндөө 2—7, үдэртөө 15—20 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур

1962 оной сентябриин 14.

Хилын саанаһаа

Г. С. Титов Белградта ошоод байна

БЕЛГРАД, сентябриин 12. (ТАСС). ФНРЮ-гэй президент И. Броз Титын, правительствын уряалаар Югославида ерээд байһан советскэ космонавт Г. С. Титов Белградые сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудай үедэ наһа бараһан югослав болон совет сэрэгшэдэй хүүр дээрэ үсэгэлдэр үдэшэ венок табяа. Белградай арадай комитедэй, Югославиин арадай сүлөөрэлгын дайнай тэмсэлшэдэй нэгэдэлнүүдэй союзай түлөөлэгшэд, советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд венок табилгын ёһолол дээрэ байлсаа.

Г. С. Титов үсэгэлдэр город соогуур ябаа. Белградай хүн зон советскэ космонавтые баяр баясхалантайгаар угтаа.

БЕЛГРАД, сентябриин 12. (ТАСС). Советскэ лётчик-космонавт Г. С. Титов Кошутняк гэжэ спортивна городогто энэ үглөөгүүр ошоо. Европын 28 ороной эрхим шадабаритай хүнгэн атлетигүүд эндэ суглараа. Хүнгэн атлетикээр Европын чемпионадта хабаадахын тулада ерэһэн советскэ командын гэшүүд, бусад оронуудай спортсменүүд космонавтые халуунаар амаршалаа.

Удаань Югославиин Арадай Армиин сэрэгэй музейдэ советскэ космонавт ороһон байна. Эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө югослав арадай хэһэн тэмсэлые харуулһан музейн экспонадуудые тэрэ хараа, хүндэтэ айлшадайнь дэбтэртэ гар табяа.

Хүнгэн атлетикээр Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй нютагай сагаар 15 часта нээгдэхэдэ Г. С. Титов байлсаха юм.

Кубые ехээр дэмжэнэ

МЕХИКО, сентябриин 12. (ТАСС). Америкын империалистнуудай зүгһөө дахяад ээрхэг түримхэй добтолгодо дайрагдаха аюулда ороод байһан Кубын баатарлиг арадые дэмжэжэ байһанаа Мексикын олониитэ элирхэйлэн мэдүүлһээр. «Арадай сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй» мэдүүлгые «Диа» газетэ мүнөөдэр толилоо.

Тус мэдүүлгэ соогоо энэ организаци иигэжэ заана. Урда тээхидэ орходоо һураггүй ехэ хэмжээтэй ээрхэг түримхэй ааша мүнөө үедэ Кубада эсэргүүгээр дахяад бэлэдхэгдэжэ байна. Һэримжэеэ дээшэлүүлхыень Латинн Америкын арадуудые организаци уряална. Юуб гэхэдэ, «Кубада добтолон орохо аюул хадаа манай бүхы оронуудта, манай өөһэдымнай эрхэ сүлөөдэ, өөрыгөө тодорхойлхо хэрэгтэ, Латинн Америкэдэхи демократиин үлэгдэлнүүдтэ гай түбэгтэй байна».

«Национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн» хадаа «Кубада эсэргүүгээр хүсэ хэрэглэхэ һэдэлгые бүхы арга шадабаряараа эрид шууд буруушаахыень; бишыхан орон бологшо Кубын өөрыгөө хамгаалха зорилгоор абаха ёһотой хэмжээнүүдыень хүсэдөөр дэмжэхыень Мексикын арадые уряална».

Хүн түрэлтэнэй аша туһые США харанагүй

ЛОНДОН, сентябриин 12. (ТАСС). Бүри үндэр дээрэ ядерна туршалгануудые дахяад хэхэ тухай Америкын түсэбүүд хадаа хүн түрэлтэнэй һанамжые США-гай орэйдоошье хэрэгсээдэггүй байһые гэршэлжэ үгэнэ гээд Англиин эб найрамдал хамгаалха комитедэй секретарь Колин Суит үсэгэлдэр мэдүүлээ.

Ядерна туршалгануудые хорихо тухай договорой арсалдаата пунктнуудые гуримшуулха гэжэ мэргэжэлтэдэй оролдолго гаргажа байхада, тус хэлсээе таһалдуулхын тулада милитаристнууд бүри бүдүүлиг, аюултай арга методуудые хэрэглэнэ. Имагтал дэлхэйн олониитын зүгһөө ехээр баадхалга хээд байгаа һаа, энэ аюултай оршон байдалые зайсуулжа, бүхы туршалгануудые болюулха тухай хэлсээе ООН-ой Генеральна Ассамблейн болохоёо байгаа сесси дээрэ түйлажа шадахабди гэжэ Суит саашань мэдүүлһэн байна.

Суит гэгшын мэдүүлгые «Дейли Уоркер» гэжэ газетэ толилоо.

ЗАМБУУЛИН ДАЙДЫЕ ШЭНЖЭЛХЭ ТАЛААР ООН-ой КОМИТЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 12. (ТАСС). Замбуулинай дайдые амгалан зорилгоор шэнжэлхэ талаар ООН-ой комитет хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

США-гай түлөөлэгшэ Плимптон үсэгэлдэрэй заседани дээрэ үгэ хэлээ. Уласхоорондын оршон байдал шахардуу шанга болгохоор, космонавтнуудай ами наһанда болон бэеын элүүртэ аюул тохёолдуулхаар, замбуулинай дайдые амгалан зорилгоор шэнжэлэлгэдэ һаад ушаруулхаар ябуулгануудые хэхын тулада замбуулинай дайдые хэрэглэхэ аргагүй байхаар тиимэ ёһо гурим зохёохо хэрэгтэ һаад ушаруулхые Холбоото Штадууд эрмэлзэнэ гэжэ США-гай түлөөлэгшын хэлэһэн үгэ дахяад харуулаа. Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ, хэрэглэхэ асуудалнуудые комитедтэ зүбшэн хэлсэхые Плимптон буруушааһан байна. Тиихэдээ эдэ асуудалнууд «буу зэбсэг хуряаха талаар конференци дээрэ хаража үзэгдэхэ ёһотой» гэһэн хэбэртэйгээр шалтаг баряа.

Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ, хэрэглэхэ талаар ёһо гурим түргэнөөр зохёогдожо, баталан абтаха ёһотой гэжэ
ОАР-ай, Румыниин, М
Чехословакиин тү
комитедэй заседани
лээд, Америкын де
хараа бэдолые зү
байһанаа элирхэйлэ
лээ.

ХАЛУУН БАЯР

ГАБАНА, сентябриин 12. (ТАСС). Кубын Республика тушаа Америкын империализмын зохёожо байһан ээрхэг түримхэй түсэбүүд ТАСС-ай мэдүүлгэ дотор элиршэлэгдэһэн, мүн эб найрамдалай болон аюулгүй байдалай дайсадта шанга уридшалан һануулга хэгдэһэн байна.

Мэдүүлгын текстые Гаванын бүхы радиостанцинууд үсэгэлдэр хэдэн удаа дахин дамжуулаа. Энэ мэдүүлгые «Диарио де ла Тарде» гэжэ үдэшын газетэ нэгэдэхи хуудаһандаа томо гаршагтайгаар толилоо. Кубын ниислэлэй предприяти-
нууд болон эмхи зу
та ехэ митингнүүд б

«Советскэ Союз э
далай хэрэгые х
байһанаа үшөө дах
лэн харуулба. ТАС
дүүлгэ дотор Советс
тельство хадаа Куб
гүүгээр Америкын
лизмын хэжэ байһа
аашануудые буруу
мэдүүлгэ хадаа то
удха шанартай доку
но» гэжэ дэлхэйн
хани барисаа бай
бын институдай дир
ральдо Масола мэд

Үнэн зүб бодолтой байха тухай уряа

ЛОНДОН, сентябриин 12. (ТАСС). Эб найрамдалай хэрэг һуларуулха зорилгоор США-гай Кубада эсэргүүгээр хэжэ байһан хорото аашанууд тухай ТАСС-ай мэдүүлгэ тушаа Англиин хэблэлдэ үргэнөөр бэшэгдэнэ. «Үнэн зүб бодолтой байхыень США-е Советскэ Союз уряална» гэһэн гаршагтайгаар «Таймс» газетэ, «Кеннедидэ Хрущев уридшалан һануулна» гэжэ гаршагтайгаар «Дейли Скетч» газетэ мэдүүлгын удхые толилһон байна.

США-гай ээрхэг түримхэй ябуулга советскэ мэдүүлгэ соо үнэмшэстэйгөөр элиршэлэгдээ гэжэ «Гардиан» газетэ тэмдэглэнэ. Холбоото Штадуудта Куба аюул тохёолдуулна гэһэн хэбэртэйгээр Америкын правительствын баталан хэлэдэгынь угаа тэнэг ябадал болоно гэжэ «Дейли мейл» газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

СОФИ, сентябриин 12. (ТАСС). «Кубада эсэргүүгээр США-гай хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулга бүгэдэ ниитын эб найрамдалда аюул тохёолдуулна», «США-гай хорото аашанууд уласхоорондын оршон байдалые бүри шахардуу болгоно», «Баатарлиг Кубада эсэргүүгээр США-гай зохёожо байһан ээрхэг түримхэй түсэбүүд буруу һүрэхэл» гэһэн томо гаршагуудтайгаар ТАСС-ай мэдүүлгые Болгариин газетэнүүд толилоо. «Ээрхэг түримхэй хорото ааша бэшэ, харин бодолтой политика хэрэгтэй» гэһэн түрүү бэшэг соогоо «Работническо дело» гэжэ газетэ иигэжэ тэмдэглэнэ. ТАСС-ай мэдүүлгэ хадаа хорото аашануудые эмхидхэгшэдтэ, ээрхэг түримхэй аяг ааша гаргахые дурлагшадта шэрүүн шанга уридшалан һануулга боложо үгэнэ. Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай политика бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө, уласхоорондын оршон байдал һайжаруулхын түлөө Советскэ правительствын сухаришагүйгөөр тэмсэдэг байһаниинь энэ мэдүүлгэ соо үшөө дахин элеэр харагдана.

Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай политикые болгар арад бүрин дэмжэнэ, ээрхэг түримхэйшүүлдэ ТАСС-ай мэдүүлгэ соо хэгдэһэн уридшалан һануулгые хүсэдөөр һайшаана гэжэ газетэ бэшэнэ.

Куба гансаарданги бэшэ, социалис оронуудай агууехэ бүлын арадууд тэрэниие дэмжэнэ. «Кубын ойро бү хүрэгты» гэһэн эрилтэ бүхы хүн түрэлтэн эрид шангаар хэнэ гэжэ «Отечествен фронт» гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

УЛААН-БААТАР, сентябриин 12. (ТАСС). Улаан-Баатарай радиогоор дамжуулагдаһан ТАСС-ай мэдүүлгые Монголой хүдэлмэришэд, арадууд, интеллигенци нэгэтэ бэшэ шагнаһан байна. Тэдэнэр хадаа Америкын шэнэ хорото ааша тушаа хэгдэһэн энэ мэдүүлгые ехээр һайшааха зуураа, энэ хадаа бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ зорилгоор Советскэ правительствын хаһа саг сооно хэһэн алхам болоно гэжэ тоолоно.

БЕЛГРАД, сентябриин 12. (ТАСС). Кубада добтолон оролго дэлхэйн дайн эхилээ гэһэн удхатай болохо гэжэ США-гай правительствада Советскэ правительство уридшалан һануулаа гэжэ ТАСС-ай мэдүүлгын удхые толилходоо, Югославиин газетэнүүд онсолон тэмдэглэһэн байна. Советскэ правительство хадаа эб найрамдал хангахын түлөө саашадаашье тэмсэхээр шиидэнги байһан тухай мэдүүлээ, уласхоорондын шухала асуудалнуудые, тэрэ тоодо дэлхэйн
хоёрдохи дайнай
гүүдые усадхаха, у
дын шанга хинал
буу зэбсэг бүгэдэ
хүсэдөөр хуряаха а
дые США-тай хамт
хэлсэхээр бэлэн
элирхэйлээ гээд «Б
литика» гэжэ газет
солон тэмдэглэһэн

БЕРЛИН, сентя
(ТАСС). Холбоото
хорото аашанууд ту
ай мэдүүлгэдэ Герм
мократическа Ре
олониитэ гол анхар
дуулна. Энэ шухал
тухай ниислэлэй х
шагшадтаа үргэнөө
жэ үгэнэ.

Ядерна зэбсэг х
бүгэдэ ниитын дай
татан оруулжа бэ
рото аашануудые
саашадаа гаргаха
Советскэ правите
рээндэ һануулна г
Дейчланд» газетэ о
дэглэнэ.

КАИР, сентя
(ТАСС). Каирай
ТАСС-ай мэдүүлгые
нуудта толилходо
эсэргүү хорото
ядерна дайнда хүр
хо гээд гаршагууд
тэмдэглэнэ.

Советскэ Союзай
үгэдэг буу зэбсэг ө
гаалха хэрэгтэ зо
хай гэжэ США-гай
Кеннеди һаяхан
гээд «Иджипшин га
газетэ түрүү бэшэ
нуулна. Иимэ мэд
болобошье, Кенн
«уласхоорондын о
лай шахардуу ша
дээрэһээ» резерв
олон хүнүүдые ар
хые конгрессто
байна. Энэ хадаа
зүгһөө хэгдэһэн га
хам болоно гэжэ
шэнэ.



Боннско правительство Баруун Германиин армиие атомаар зэбсэглэхэ политика бэелүүлнэ. Энэ политикыень буруушааһан демонстрацинууд Баруун Германиин городуудта болоо. Профсоюзуудай гэшүүд, прогрессивнэ организацинуудай түлөөлэгшэд демонстрацинуудта хабаадаа. Эб найрамдал хангахые уряалһан плакадуудые тэдэнэр барижа ябаа. Зураг дээрэ: Дуйсбургда демонстрантнуудай колонно ябажа ябана.

АДН-эй—ТАСС-ай фото.

Редактор Ц. Ц. Ц

Манай адрес, телефо

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан Удэ, ул. Ленина,
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. ре
32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов партийно
пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советс
тельства — 47-59, промышленности, транспорта, ин
35-14, культуры, литературы и искусства —
и рабселькоров — 40-49, отдел переводов и ко
— 35-95, бухгалтерия — 37-32. Для междуг
переговоров — 16.

Гор. Улан Удэ, типография Министерства
Бурятской АССР.

Н00976. Зак. №